

“เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา” ขอข้อมูลของผู้ประกันตนไม่ได้..!!

โดย นายปกรรอง¹

สวัสดิ์ศรีรับ ถือเป็นครั้งแรกที่สำนักงานศาลปกครองได้มีโอกาสนำความรู้และสาระดีๆ เกี่ยวกับกฎหมายในอีกแง่มุมหนึ่งที่เรียกว่า “กระบวนการยุติธรรมทางปกครอง” มาเผยแพร่ให้กับเจ้าหน้าที่ นายจ้าง ลูกจ้างและประชาชนทั่วไป ซึ่งในระบอบประชาธิปไตยถือเป็นเรื่องสำคัญที่ทุกคนต้องรู้และเข้าใจเพื่อปกป้องคุ้มครองสิทธิของตนจากการใช้อำนาจอรัฐ โดยหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ที่ต้องทำหน้าที่อย่างถูกต้องตามกฎหมายเพื่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนและประสิทธิภาพของการบริหารราชการแผ่นดิน ในโอกาสนี้ จึงขอขอบคุณสำนักงานประกันสังคมที่ให้ความอนุเคราะห์พื้นที่ใน “วารสารประกันสังคม” และนับแต่ต่อไป “นายปกรรอง” จะมาพบกับท่านเป็นประจำในคอลัมน์ “รอบรู้กฎหมาย” โดยนำสาระความรู้จากข้อพิพาทในคดีปกครองที่เขียนโดยใช้ภาษาที่ท่านสามารถเข้าใจได้ง่ายๆ มาฝาก นะครับ

เริ่มจาก ข้อพิพาทคดีปกครองเกี่ยวกับการขอข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของสำนักงานประกันสังคม ซึ่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้รับรองสิทธิของประชาชนให้ได้รับรู้หรือขอตรวจสอบหรือขอสำเนาข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้นหรือไม่ และหน่วยงานของรัฐก็ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น เว้นแต่ ข้อมูลข่าวสารบางประเภท (ตามมาตรา ๑๕) ที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ใช้ “ดุลพินิจไม่เปิดเผย” ก็ได้ แต่ถ้าเป็น “ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” จะเปิดเผยไม่ได้เลย หากไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล เว้นแต่ การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเหตุผลบางประการ (ตามมาตรา ๒๔)

ดังเช่นกรณี “เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา” ยื่นคำขอข้อมูล ชื่อ ที่อยู่ ชื่อสถานที่ทำงานของลูกจ้างหรือผู้ประกันตนซึ่งเป็นลูกหนี้ สำนักงานประกันสังคมต้องเปิดเผยข้อมูลของลูกจ้างหรือผู้ประกันตนดังกล่าวหรือไม่?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ข้อมูล ชื่อ ที่อยู่ของบริษัท เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ทำงานปัจจุบันของผู้ประกันตนและเป็นข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการทำงานของผู้ประกันตน จึงเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ไม่อาจเปิดเผยข้อมูลต่อผู้อื่นโดยปราศจากความยินยอมของเจ้าของข้อมูลได้ และเจ้าหนี้ก็เป็นเอกชน ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายอันมีลักษณะเข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (๖) และ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อีกทั้ง กรณีนี้เป็นการขอเพื่อประโยชน์ในการบังคับชำระหนี้ ซึ่งจะกระทบต่อสภาพการทำงานของลูกจ้างและความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างลูกจ้างที่อาจทำให้นายจ้างลูกจ้างขาดความเชื่อถือต่อระบบประกันสังคม รวมทั้งจะทำให้สำนักงานประกันสังคมกลายเป็นสำนักงานติดตามชำระหนี้ของเจ้าหนี้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการทำงานของสำนักงานประกันสังคมตามกฎหมายประกันสังคม ดังนั้น การที่สำนักงานประกันสังคมมีคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าว จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย (ผู้สนใจศึกษารายละเอียดได้ในคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๓๕๕/๒๕๕๙)

อุทาหรณ์จากคดีปกครองนี้ นอกจากจะเป็นคำตอบให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานประกันสังคมปฏิบัติหน้าที่ราชการได้อย่างถูกต้องในการมีคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้กับ “เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา” แล้ว

¹ กลุ่มเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการและวารสาร สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง

ยังเป็นความรู้และข้อมูลที่จะทำให้นายจ้าง ลูกจ้างหรือผู้ประกันตนมีความมั่นใจและวางใจต่อการทำหน้าที่และการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ในการคุ้มครองดูแลข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของสำนักงานประกันสังคม ว่าหากเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะตัวของลูกจ้างหรือผู้ประกันตน สำนักงานประกันสังคมจะต้อง**ปกปิดเป็นหลัก เปิดเผยเป็นข้อยกเว้น**เพียงพอที่กฎหมายอนุญาตเท่านั้น..ครับ!!
